

Krasnystaw
ul. Piłsudskiego 3

**kościół pw.
św. Franciszka Ksawerego**

Opis kościoła:

Jacek i Maria Lempiccy, *Święci w Polsce i ich kult w świetle historii*, Kraków 2008, str. 135-136

więcej:

Franciszek Ksawery – http://sancti_in_polonia.wietrzykowski.net/2f.html

Miasto położone nad Wieprzem, 28 km na południowy zachód od Chełma. Założone zostało w XIV wieku. Położenie przy szlaku handlowym ze Lwowa na Śląsk i do Wielkopolski sprzyjało rozwojowi miasta w XV i XVI w. Po upadku w czasie wojen szwedzkich ponowny jego rozwój nastąpił w XVIII i XIX w. Znajduje się tutaj dawne kolegium jezuickie.

Parafia istniała w 1418 roku. Kościół pojezuicki pod wezwaniem św. Franciszka Ksawerego pochodzi z XVII/XVIII w., barokowy z dwiema wieżami zwieńczonymi figurami św. Franciszka Ksawerego i św. Ignacego Loyoli.

W ołtarzu głównym z XVIII w. jest obraz z 1 poł. XVIII św. Franciszka Ksawerego, który chrzci pogańskich władców, na zasuwie obraz Świętego z początku XX w.

Polichromia z XVIII wieku pokazuje cykl przedstawień związany z osobami świętych jezuitów, przede wszystkim z osobą św. Franciszka Ksawerego. I tak widzimy w prezbiterium plafon, w nim scena Apoteozy św. Franciszka;

- na ścianach św. Franciszek Ksawery niosący na ramionach poganina;
- ponad portalem do zakrystii popiersie św. Franciszka;
- w nawie głównej sceny z działalności misyjnej św. Franciszka Ksawerego:
- Błogosławieństwo św. Franciszka Ksawerego przez niezidentyfikowanego świętego;
- Chrzest Pogan;
- Modlitwa św. Franciszka Ksawerego do Madonny;
- Adoracja św. Franciszka Ksawerego przez pogan;
- Uzdrawienie (Wskrzeszenie) niewiasty;
- Święty jako pielgrzym i Święty wśród pogan;
- nad chórem Męczeństwo św. Franciszka Ksawerego oraz dwaj święci jezuiticy po bokach;
- na ścianach nawy nad arkadami 4 duże sceny:
- Ofiarowanie obrazu NMP królowi Bungii przez św. Franciszka Ksawerego (z przemalowanym napisem z sygn. Adama Swacha w narożu);
- Dysputa św. Franciszka Ksawerego z kapłanami pogańskimi;

Przedstawione są cuda św. Franciszka Ksawerego:

- Cudowny połów ryb;
- Przemiana wody morskiej na zdatną do picia;
- na ścianie tarczowej nad chórem muzycznym po obu stronach okna Adoracja Matki Boskiej z Dzieciątkiem przez św. Franciszka Ksawerego i Śmierć Świętego;
- w kaplicy pw. Chrystusa Ukrzyżowanego św. Franciszek Ksawery przy łożu chorego;
- w zakrystii z ok. poł. w. XVIII, na sklepieniu scena Apoteozy św. Franciszka Ksawerego w obramieniu bogatej iluzjonistycznej architektury.

W kościele znajduje się też obraz św. Franciszka Ksawerego z wieku XVIII, przybrany posrebrzaną sukienką z tego czasu (obraz wyjęty z ram feretronu).

Kościół w Krasnymstawie był jednym z pierwszych kościołów, których patronem został św. Franciszek Ksawery. Wyróżnia się też ikonograficznym przedstawieniem Świętego.

Do czasów obecnych bardzo popularne w parafii, przy sakramencie Chrztu św. jest imię Ksawery.

zdjęcia: Jan Nitecki